

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců Mgr. Jana Šmakala a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobce: L. V. N.
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem,
sídlem Opletalova 1417/25, Praha,
proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. MV-15920-8/SO-2021 ze dne 17. 3. 2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Ministerstvo vnitra rozhodnutím č. j. OAM-1020-18/ZR-2020 ze dne 1. 10. 2020 zrušilo podle § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu a stanovilo mu lhůtu 30 dnů k vycestování z území České republiky. Důvod pro zrušení platnosti tohoto povolení ministerstvo shledalo v odsouzení žalobce k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dva roky pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy. K odvolání žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

žalovaná toto rozhodnutí Ministerstva vnitra potvrdila a odvolání zamítla.

2. Proti rozhodnutí brojil žalobce žalobou. V ní namítl, že žalovaná přijala postup ministerstva a nezjišťovala skutkový stav vlastním postupem. Žalobce poskytl ministerstvu nezbytnou součinnost k objasnění skutkového stavu bez důvodných pochybností. Správní orgány nedostatečně vzaly v potaz oprávněné zájmy družky žalobce a jejich dvou nezletilých dcer. Tím porušily nejen § 174a zákona o pobytu cizinců, ale také normy českého ústavního pořádku a mezinárodních smluv. Žalobce má na území ČR vedle družky a dcer i tři sourozence a otce. V souvislosti s tím opakovaně namítl nepřiměřenost zásahu do svého rodinného a soukromého života. Žalobce prožil delší odloučení od rodiny; jeho pokračování pak je nepřiměřené. Oba správní orgány postupovaly mechanicky, ani neprovedly výslech žalobce, resp. jeho družky, díky němuž by mohly zjistit stávající poměry žalobcovy rodiny, včetně závislosti dcer na žalobci. Nezohlednily míru integrace žalobce do české společnosti a míru jeho nápravy od doby, kdy spáchal trestný čin. Dále žalobce namítl nesprávné posouzení potřeby ochrany veřejného pořádku. Samotná skutečnost odsouzení nepředstavuje závažného narušení veřejného pořádku. Žalovaná nezjišťovala a nedokazovala relevantní okolnosti pro posouzení dané otázky. Konkrétně neposoudila aktuálnost, s jakou žalobce představuje ohrožení veřejného pořádku. Dále žalobce namítl nepřiměřenost rozhodnutí o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu, protože žádný ze správních orgánů nezjistil, zda jde o zásah do žalobcova rodinného a soukromého života nezbytný ve smyslu čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Od roku 2015, kdy trestný čin spáchal, vedl žalobce bezúhonný život, což nesvědčí o nezbytnosti zásahu. Zároveň žije se svou rodinou ve společné domácnosti a, jak dokládá šetření orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jeho dcery k němu váže silné citové pouto. K tomu třeba připočítat ostatní sociální vazby na území ČR, jež podporují tvrzení žalobce o plné integraci. Jako důkaz o nedostatečné integraci podle žalobce neslouží pouhý poukaz na trestnou činnost. Zvláště žalobce namítl neposouzení přiměřenosti ve vztahu k jeho rodině, především dcerám, což je v rozporu s čl. 3 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Podle žalobce nelze připustit oddělení dcer od jejich rodičů, ani vycestování celé rodiny z území ČR. Ve druhém případě by totiž dcery i družka žalobce samy pozbyly svá pobytová oprávnění. Jejich vycestování by bylo v rozporu se smyslem a účelem těchto oprávnění. Argumentace zkušeností rodiny s žalobcovým odloučením při výkonu trestu a jedním delším pobytem ve Vietnamu neobstojí. Při výkonu trestu žalobce s rodinou udržoval pravidelný kontakt, a to s časově ohraničenou vidinou propuštění. Do Vietnamu svého času odjel žalobce na 21 měsíců, aby se staral o nemocnou matku, což mu nelze brát k tíži. Pokračující pobyt žalobce na území ČR si žádá též finanční situace jeho rodiny. Ta již více nemůže záviset pouze na příjmech od družky. Současně žalobce zmínil, že jeho otcovskou přítomnost dcery potřebují nutně ke svému dospívání. Dále žalobce rozporoval tvrzení správních orgánů o možnosti získat nižší pobytové oprávnění. Lze totiž předpokládat zamítání budoucích pobytových žádostí žalobce z důvodu někdejší trestné činnosti.
3. Žalovaná ve vyjádření odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a na obsah správního spisu. Žaloba nepřináší novou relevantní argumentaci, jež by mohla zpochybnit napadené rozhodnutí. S námitkami v odvolání se žalovaná vypořádala dostatečně, včetně posouzení přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobce. K tomu dodala, že pobytové oprávnění žalobcových dcer a družky trvá, protože mohou nadále pobývat na území ČR.

Posouzení věci

4. Žaloba není důvodná. Žalovaná se v nezbytném rozsahu vypořádala se všemi skutkovými okolnostmi podstatnými pro posouzení přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života žalobce a na odůvodnění napadeného rozhodnutí lze v podrobnostech odkázat. Posouzení žalované není nijak excesivní a žalobci se je nepodařilo zpochybnit, neboť valnou část své argumentace věnoval obsáhlým citacím z judikatury, aniž by byl zřejmý jejich vztah k věci (žalobce např. není rodinným příslušníkem občana EU, judikatura k souvisejícím otázkám bude jen omezeně použitelná) a konkrétním okolnostem případu.
5. V souzené věci byl trvalý pobyt žalobci zrušen podle § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců na území ČR. Podle něj ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce do 3 let včetně, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.
6. Podle § 174a zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
7. Z povahy § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců plyne, že je třeba poměřovat veřejný zájem spočívající v ochraně veřejného pořádku na jedné straně s právem cizince na ochranu soukromého a rodinného života na druhé straně (srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 8 As 68/2012-39 ze dne 6. 8. 2013). Zákonná kritéria přitom obsahově odpovídají též kritériím judikatury Evropského soudu pro lidská práva (srov. např. rozsudek ESLP ve věci Boultif proti Švýcarsku č. 54273/00 ze dne 2. 8. 2001) a judikatury Nejvyššího správního soudu (např. již citovaný rozsudek NSS č. j. 8 As 68/2012-39, odst. 26).
8. Pro posouzení tak jsou zásadní: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (3) rodinná situace cizince (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (4) počet nezletilých dětí a jejich věk; (5) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (6) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (7) věk a zdravotní stav dotčeného cizince; a (8) délka pobytu cizince v hostitelském státě (srov. zejména rozsudky ESLP ve věcech Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku č. 50435/99 ze dne 31. 1. 2006 a Üner proti Nizozemsku č. 46410/99 ze dne 18. 10. 2006).
9. V souzené věci napadená rozhodnutí těmito požadavkům dostála.

Ochrana veřejného pořádku

10. Pokud jde o veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku, žalobce spáchal trestný čin

podle § 283 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku. Spácháním trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy porušil objekt tohoto trestného činu spočívající v ochraně života a zdraví lidí, ale též k ochraně společenských vztahů narušovaných nekontrolovaným šířením a užíváním těchto látek a ochraně před dalšími, různorodými nežádoucími jevy doprovázejícími drogovou trestnou činností, zvláště pak zapojení organizovaného zločinu do jejího páchaní. Právě z důvodu její vysoké škodlivosti pro společnost a pro spojení s organizovaným zločinem často mezinárodní povahy je drogová trestná činnost univerzálně reprobována (srov. mezi jinými Úmluvu OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami publ. pod č. 462/1991 Sb.). Zájem na stíhání tohoto typu trestné činnosti je tak obzvlášť významný, stejně tak jako je významná potřeba ochrany společnosti.

11. Žalobce se navíc dopustil tohoto trestného činu tak, že naplnil kvalifikovanou skutkovou podstatu, neboť ji páchal právě jako člen organizované skupiny. Z odsuzujícího rozsudku pak plyne, že se sám podílel na organizaci trestní činnosti a zajišťování podmínek pro její spáchání zejména tím, že opatřil dům k výrobě pervitinu, a také pervitin poté sám vyráběl. Jednání žalobce tedy bylo nepochybně zavrženíhodné a soud se ztotožnil s hodnocením žalované i ministerstva (např. strany 3 a 5 prvoinstančního rozhodnutí a strany 8 a 9 napadeného rozhodnutí), že trestná činnost žalobce je velmi závažná, a to s ohledem na její povahu, typovou závažnost i konkrétní úlohu žalobce (*prvé kritérium podle odst. 8 tohoto rozsudku*).
12. Bez významu pro věc je důraz žalobce na to, že byl podmíněně propuštěn a v průběhu výkonu trestu i po něm vedl řádný život (to ostatně není zásluha, ale standard očekávatelný od každého, tím spíše od osob bez ústavně zaručeného práva na pobyt na území státu). Pro zahájení správního řízení a pro vydání rozhodnutí ve věci samé je totiž rozhodující trestné jednání a odsouzení žalobce (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 50/2017-45 ze dne 23. 3. 2017). Následné chování žalobce po jeho odsouzení pak není v tomto řízení bez dalšího vypovídající.
13. Opačný výklad, založený na trestněprávních a kriminologických hlediscích, by vedl k tomu, že každé propuštění cizince na svobodu po vykonání částečného či celého trestu odnětí svobody by samo o sobě značilo absenci nebezpečí narušení veřejného pořádku podle zákona o pobytu cizinců. Výkon trestu má totiž sloužit k *nápravě* pachatele, přičemž zásadou je výkon celého trestu (nebyl-li by celý potřeba pro nápravu, nemohl by ani být uložen) a výjimkou je předčasné propuštění. To je podmíněno prokázaným *polepšením* a důvodným předpokladem *budoucího řádného života* (srov. § 88 odst. 1 trestního zákoníku). Pomine-li soud koncepční rozpory existující v samotné judikatuře k podmíněnému propouštění (srov. KILIAN, Petr, NOVÁK, Jiří. Analýza vybraných nedostatků judikatury Ústavního soudu při aplikaci institutu podmíněného propuštění. Trestněprávní revue, 2020, č. 1, s. 20-22), a z toho plynoucí omezenou výpovědní hodnotu podmíněného propuštění žalobce, je zřejmé, že takový výklad by byl proti smyslu a účelu zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS č. j. 10 Azs 312/2016-59 ze dne 12. 1. 2017). Ten ministerstvu umožňuje, ba dokonce mu zásadně ukládá zrušit povolení k trvalému pobytu, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.
14. Přestože se tedy žalobce ve výkonu trestu choval řádně a byl podmíněně propuštěn, hledisko trestněprávní a kriminologické (důvody pro podmíněné propuštění) nelze směřovat s hlediskem cizinecko-právním, ve kterém dal zákonodárce správním orgánům

prostor pro to, aby zohlednily širší souvislosti věci. Při posuzování, zda žalobce může představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, je s ohledem na povahu jeho minulého závažného protizákonného jednání třeba obezřetnosti a předběžné opatrnosti. Česká republika má právo od cizinců, kteří chtějí dlouhodobě pobývat na jejím území, vyžadovat patřičný respekt ke svému právnímu řádu (srov. rozsudky NSS č. j. 2 Azs 29/2019-33 ze dne 29. 5. 2020, odst. 20-22, č. j. 5 Azs 314/2020-52 ze dne 8. 10. 2021). I když lze podle Ústavního soudu (vážně) uvažovat o podmíněném propuštění kupříkladu osmkrát trestaného speciálního recidivisty, který drogovou trestnou činnost páchal i ve zkušební době svých předchozích podmíněných propuštění [srov. nález sp. zn. I. ÚS 2201/16 ze dne 3. 1. 2017 (N 4/84 SbNU 69)], stěží lze rozumně konstatovat, že takový jedinec by jen z důvodu podmíněného propuštění, ale třeba i propuštění po vykonání trestu, měl (bez dalšího právo) zůstat na území České republiky. Je věcí zákonodárce, aby v mezích ústavní úpravy určil, že veřejný pořádek zasluhuje ochrany přesto, že se z trestněprávních a kriminologických hledisek je možné cizince považovat za „polepšeného“. Protože ústavní úprava postrádá specifickou záruku pobytu pro cizince [srov. odst. 37 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 26/07 ze dne 9. 12. 2008 (N 218/51 SbNU 709; 47/2009 Sb.)], může zákonodárce nepovažovat polepšení za významnou okolnost.

15. Důraz žalobce na odstup od spáchání trestného činu a „bezúhonný život“ je v okolnostech případu také bez zvláštního významu. Trestné činnosti se žalobce sice dopustil již ke konci roku 2015, v letech 2016 až 2019 se však vyhýbal trestnímu řízení, které proti němu bylo vedeno jako proti uprchlému. V květnu 2019 byl vzat do vazby a odsuzující rozsudek nabyl právní moci dne 5. 2. 2020. Řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu s ním ministerstvo zahájilo již v dubnu roku 2020. Následně byl žalobce podmíněně propuštěn z výkonu trestu 9. 12. 2020. Odstup zrušení platnosti povolení od doby páchaní trestné činnosti tedy nebyl způsoben malým zájmem státu na potrestání žalobce, popřípadě bohuľibou činností žalobce svědčící o jeho nápravě, ale snahou žalobce mařit průběh a účel trestního řízení (*druhé kritérium podle odst. 8 tohoto rozsudku*). Již v době výkonu trestu ostatně žalobci muselo být zřejmé, že jeho pobytové oprávnění je nejisté.

Zásah do rodinného a soukromého života

16. Pokud jde o přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života, správní orgány se touto otázkou dostatečně zabývaly. V souladu s kritérii § 174a zákona o pobytu cizinců vzaly v potaz, že rodinnou situaci žalobce: na území České republiky má družku a dvě nezletilé dcery (nar. 2009, 2014), které jsou držitelkami povolení k trvalému pobytu. V průběhu výkonu trestu byla rodina se žalobcem v každodenním kontaktu, družka žalobce však byla schopna sama zajistit potřeby dětí. Dále pak má žalobce na území státu i další příbuzné (otce a tři dospělé sourozence). Žalovaná se v této souvislosti obsahově vypořádala se všemi odvolacími námitkami žalobce. Odůvodnění napadeného rozhodnutí ve spojení s prvoinstančním rozhodnutím je dostatečné a odpovídá jak § 174a zákona o pobytu cizinců tak přílehlavé judikatuře. Platí přitom, že není třeba, aby se správní orgány explicitně vyjadřovaly ke každému kritériu podle § 174a zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky NSS č. j. 8 As 109/2013-34 ze dne 26. 2. 2014, č. j. 9 Azs 60/2017-37 ze dne 8. 6. 2017).
17. Po právu je pak závěr žalované, že v případě žalobce je zrušení povolení k trvalému pobytu přiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života. Je pravdou, že žalobce má na území České republiky rodinu, a má tedy v České republice silné rodinné vazby. Ty však byly významně oslabeny:

18. V době páčání trestného činu v roce 2015 bylo starší dceři žalobce 6 let a mladší pouhý rok a půl. V následujících letech pak žalobce pobýval ve Vietnamu (2016–2018), následně byl vazebně stíhán a vykonával trest odnětí svobody (2019–2020). Žalobce tedy vlastní vinou po podstatnou část života svých nezletilých dcer nepobýval s nimi, péči a výživu zajišťovala jejich matka. Rodina žalobce tedy již dříve dočasné odloučení překonala, což odůvodňuje předpoklad, že tomu tak bude i nyní (*třetí a čtvrté kritérium podle odst. 8 tohoto rozsudku*).
19. Půjde nepochybně o citelný zásah do rodinného soužití, z ničeho však neplyne, že by šlo o zásah nepřiměřený. Rodinný život nebude zcela znemožněn, jelikož žalobce bude moci, byť na přechodnou dobu, navštěvovat rodinu v České republice nebo manželka s dětmi budou moci žalobce navštěvovat ve Vietnamu, jenž je ostatně jejich zemí původu, nebo prakticky v kterémkoliv jiném státu, který jim bude připadat příhodný a jehož pravidla pro vstup cizinců splní. Žalobce a jeho rodinní příslušníci tedy nejsou fakticky zbaveni možnosti realizovat společný rodinný život, a to ani v případě, že by žalobci nebyl povolen pobyt přechodný.
20. Není totiž právně ani skutkově vyloučeno, aby družka a dcery žalobce následovaly do Vietnamu. Žalobce v této souvislosti uvedl, že to od nich nelze vyžadovat. Tím ovšem mívá podstatu věci i svého postavení: Je na žalobci a jeho rodině jak uspořádají vzájemné vztahy, včetně osobního styku. Žádná z možností není vyloučena, nikdo tedy od rodiny žalobce nevyžaduje, aby území České republiky opustila. Pokud se však rodina žalobce rozhodne, že je jí milejší pobyt na území České republiky než osobní nepřerušované soužití s žalobcem na území jiného státu, jde o výkon rodinného života ve všech jeho možnostech, který *prima facie* požívá ústavní ochrany. To samé pak platí pro opačnou volbu rodiny žalobce: účel a smysl jim povoleného trvalého pobytu nebrání, aby dcery a družka upřednostnily soužití s žalobcem. O oddělení dětí od rodičů proti jejich vůli ve smyslu čl. 9 Úmluvy o právech dítěte tak nemůže být řeč (žalobce ostatně ani nenabídl relevantní, *mezinárodněprávní* argumentaci, kterou by bylo třeba podrobně vypořádat).
21. Jakkoliv žalobce na svou podporu odkazoval na rozsudek NSS č. j. 1 Azs 250/2014-37 ze dne 11. 3. 2015, jeho závěry mu nijak nesvědčí. Neplyne z něj, že by bylo třeba umožnit cizinci na území České republiky jen proto, že s ním jeho rodinní příslušníci-cizinci nechtějí žít jinde. Česká republika nemá všeobecnou povinnost respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru vždy nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (srov. rozsudek ESLP ve věci Gül proti Švýcarsku č. 23218/94 ze dne 19. 2. 1996). Takové okolnosti ovšem dány nejsou: faktickou nemožnost pokračování rodinného soužití správní orgány nezjistily a žalobce svou obecnou argumentaci nepodpořil jediným konkrétním právním argumentem či skutkovým tvrzením.
22. Žalobce na území České republiky původně pobýval delší dobu, tato skutečnost však také sama o sobě nemůže postačovat k tomu, aby zásah do jeho soukromého života mohl být shledán nepřiměřeným. Po významnou část doby od příchodu do České republiky, časově navazující na páčání trestné činnosti dobrovolně pobýval v zemi původu, následně pak sice opět v české republice, ovšem ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody. Za posledních pět let si tedy nevytvářel vazby k České republice hodné ochrany a je zároveň zřejmé, že má stále živý vztah k zemi původu a že jej tam rodina navštěvovala. To jen dále oslabuje intenzitu zásahu napadeného rozhodnutí jak ve vztahu k žalobci, tak k jeho

rodině, která se na komplikace v rodinném soužití mohla a měla připravit (*páté, šesté, sedmé i osmé kritérium podle odst. 8 tohoto rozsudku*).

23. Přiměřenost zásahu do života cizince je vždy nutné odvíjet od intenzity porušení veřejného pořádku. Čím vyšší je intenzita porušení veřejného pořádku, tím větší mohou být i dopady rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu do soukromého a rodinného života cizince. Při závažné trestné činnosti lze proto situace, které by vedly k upřednostnění soukromých poměrů cizince před ochranou veřejného zájmu, považovat za výjimečné (srov. cit. rozsudek NSS č. j. 10 Azs 312/2016-59 ze dne 12. 1. 2017).
24. V souzené věci se žalobce se sice nedopustil trestné činnosti mimořádně závažné a dlouhotrvající, jde však stále o trestnou činnost velmi závažnou. Existuje přitom řada okolností, které oslabují potřebu ochrany rodinného života žalobce, jeho družky a jejich dětí. Za toho stavu shledal soud závěry správních orgánů po právu. Zrušení nejvyššího pobytového oprávnění má sice za následek dočasnou nemožnost žalobce pobývat na území České republiky a osobně se podílet na péči o děti, což činil po propuštění z výkonu trestu. Odpovídá však závažnosti drogové trestné činnosti, kterou žalobce páchal přesto, že měl fungující rodinu, i tomu, že není vyloučena možnost rodinného života mimo území České republiky. Žalobce sám dlouhodobě pobýval ve Vietnamu a též jeho dcery ho tam opakovaně navštívily. Dosavadní rodinné vztahy tedy byly narušeny dlouhodobým odloučením, které však bylo především z vůle žalobce (je nepodstatné, zda se ve Vietnamu skrýval před trestním stíháním, nebo pomáhal matce) a následně pak i kvůli trestné činnosti žalobce. Je tedy přiléhavý závěr, že rodinní příslušníci i žalobce samotný jsou uvyklí odloučení a mohli také předpokládat zrušení trvalého pobytu žalobce jako následek jeho trestné činnosti.

Nejlepší zájem dětí

25. Poukazoval-li žalobce na nejlepší zájem jeho dětí, lze k tomu uvést dvojí. Na nejlepší zájem dítěte mají dbát především rodiče (§ 855–858 občanského zákoníku, čl. 18 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte) a výkon jejich rodičovství co do způsobu i obsahu musí stát zásadně respektovat (čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod), a to včetně toho, jaký příklad rodiče dětem dávají. Jestliže žalobce v hájení nejlepšího zájmu svých dcer selhal a svou závažnou trestnou činností ohrozil vzájemné soužití, není úkolem správních orgánů vytvářet žalobci podmínky pro nápravu (úkolem státní správy na *úseku pobytu cizinců* ovšem není ani ochrana dětí před jejich rodiči).
26. Zpravidla však bude důvod, aby správní orgány při svém rozhodování zájem dětí zohlednily, neboť s tím platná právní úprava výslovně počítá a tato potřeba může vyplynout i z okolností věci. Z hlediska dopadu na dítě lze totiž rozlišit čtyři kategorie právních řízení, přičemž pro souzenou věc jsou významné poslední dvě kategorie typu dopadu na dítě:
 - do třetí kategorie spadají řízení, jejichž *účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte* (přímo rozhodovat o jeho právech a povinnostech), ale které *mají na dítě zprostředkovaný právní dopad*, neboť jejich *výsledek je nutně a nepominutelně spojen s navazující změnou právního postavení dítěte* (např. řízení o vyhoštění jeho pečující osoby, na něž buď navazuje řízení o změně péče o dítě či vycestování dítěte za pečující osobou a změna jeho trvalého pobytu);
 - čtvrtá kategorie obsahuje řízení, jejichž *účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte ani na ně nemají zprostředkovaný právní dopad, ale dopadají na něj*

pouze fakticky (např. řízení o výpovědi z pracovního poměru rodiče pečujícího o dítě, v jehož důsledku se právní postavení dítěte nemění, ale fakticky se může měnit např. ekonomický status jeho rodiny).

Krajský soud v této otázce vychází z kategorizace provedené v nálezů Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 950/19 ze dne 14. 4. 2020. Mezi nosné důvody závazné podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky (tj. pro *všechny* orgány a osoby) totiž nepochybně patří celá kategorizace provedená v odst. 52 tohoto nálezů, nikoliv její redukce v následné rozhodovací činnosti správních soudů, která bez adekvátní oponentury [srov. nález sp. zn. IV. ÚS 301/05 ze dne 13. 11. 2007 (N 190/47 SbNU 465), odst. 67–72] pomíjí čtvrtou kategorii, popřípadě ve třetí kategorii pomíjí požadavek *nutného* a *nepominutelného* spojení s navazující *změnou právního postavení* dítěte.

27. Souzená věc spadá do čtvrté z těchto kategorií, neboť zrušení trvalého pobytu žalobce může a bude mít pouze faktický dopad na jeho děti. Existenci nutné a nepominutelně navazující změny právního postavení některé z dcer žalobce netvrdil a ta není ani nijak zřejmá. Omezené možnosti výchovy a rodinného soužití spojené s vycestováním žalobce a absencí nejvyššího pobytového oprávnění představují právě a pouze faktický dopad, neboť právní postavení samotných dětí se napadeným rozhodnutím nijak (ani zprostředkovaně) nemění a ani není s nějakou navazující změnou (1) *právního postavení* dítěte (2) *nutně a nepominutelně* spojeno.
28. S ohledem na § 174a zákona o pobytu cizinců však byl důvod, aby správní orgány zájem dcer žalobce zohlednily, ovšem jen jako jeden z vícera zájmů, mezi kterými je třeba vyvažovat. To se také stalo. Výsledkem těchto úvah je závěr, že zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce je v převažujícím zájmu České republiky. Zájem dcer na bezprostředním soužití s otcem prvotně ohrozil především žalobce a intenzitu zásahu snižují i další okolnosti věci, zejména možnost pokračování rodinného života i bez povolení k trvalému pobytu žalobce na území České republiky.
29. K tomu lze jen připomenout, že nejlepší zájem dítěte má především interpretační, potažmo procesní význam; není hmotněprávním trumfem, který by zabráňoval zákonodárci v přijímání jasných pravidel [srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 6/20 ze dne 15. 12. 2020 (47/2021 Sb.), odst. 37], které v souzené věci spočívají právě v tom, že Česká republika má zákonem jasně vyjádřený zájem, aby na jejím území neměli povolený pobyt (byť i třeba polepšení) cizinci-pachatelé závažné trestné činnosti.

Závěr

30. Lze tak uzavřít, že žalobce si měl být při páchání trestné činnosti vědom veškerých možných důsledků, a to jak v rovině trestněprávní, tak i rovině zákona o pobytu cizinců [srov. nález sp. zn. IV. ÚS 108/97 ze dne 18. 2. 1999 (N 28/13 SbNU 207)]. Žije-li na území státu, jehož není občanem, musí počítat s tím, že zavrženíhodné jednání směřující proti právem chráněným zájmům tohoto státu, jehož se dopustí, může mít s velkou pravděpodobností za následek, že daný stát ukončí právo žalobce na jeho území pobývat. Žalobce tak měl předpokládat, že svým jednáním vystaví obtížím spojeným s ukončením svého kvalifikovaného pobytového režimu v České republice vedle sebe sama i své rodinné příslušníky, a o to více se měl zavrženíhodného jednání vyvarovat. Pobyt na území České republiky není samozřejmostí, na kterou má bez dalšího kdokoli právo; o to více je třeba, aby si cizinec takové možnosti vážil a žil v souladu s pravidly, která v České republice platí. Byl to žalobce sám, který se svým zavrženíhodným, závažným a úmyslným

jednáním této možnosti, které se mu předtím dostalo, zbavil (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 210/2017-57 ze dne 9. 1. 2019).

31. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že nedošlo k vadám řízení před žalovaným a že jeho rozhodnutí je zákonné. Zároveň dospěl k závěru, že není důvod doplňovat dokazování k událostem nastalým po vydání rozhodnutí žalovaného, tedy protokoly z řízení o vyhoštění žalobce, popřípadě rodným listem třetí dcery žalobce. Jakkoliv k jejímu početí zřejmě došlo před vydáním rozhodnutí žalovaného (rodný list tedy vypovídá o skutkovém stavu v době rozhodnutí žalovaného), žalobce tuto informaci žalovanému v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců *in fine* nesdělil a žalovaný tak z ní nemohl vycházet. Z toho důvodu rodný list nemůže vypovídat o vadě řízení před žalovaným či o nezákonnosti jeho rozhodnutí. Samotný porod či výpovědi v řízení o vyhoštění představují skutkové novoty bez významu pro přezkum napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
32. Soud tudíž žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 15. prosince 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu